

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno	Din 25
pololetno	Din 12.50
četrtletno	Din 7
Posamezna številka	Din 1

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

malí oglasi do 9 petít vrst	à Din 1.50
večji inserati od 10 petít vrst naprej	à Din 2
notice, izjave, poslano, reklame petít vrsta	à Din 3

Uredništvo in upravníštvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Bratje zemljoradniki!

Na dan 27. maja 1924 je izvršila vlada Nikole Pašića usodepoln državni udar.

V trenutku, ko je ostala v narodni skupščini v manjšini in ko je morala po členu 1. državne ustave odstopiti, je samovoljno z ukazom odložila seje narodne skupščine in si na ta način sama sebi podaljšala življenje proti izrecni volji narodne skupščine in navzlic jasno izraženemu nezaupanju naroda. Ko so bili vsi mandati hrvatskih poslancev verificirani, ko so vsi hrvatski poslanci položili prisego zvestobe kralju in ustavi in s tem priznali temelj državnega edinstva, je to isto ustavo pogazila radikalna vlada in razpustila samovoljno narodno skupščino.

Po členu 1. je naša država parlamentarna monarhija, kar pomeni, da se mora manjšina pokoriti večini. Manjšina pa se ni pokorila večini: čeprav manjšina je ostala na vladi in na ta način vrgla državo v težko protustavno stanje. Po postopnem, toda stalnem gaženju ustave je sedaj radikalna vlada udarila celo na člen 1. ustave, na oni člen, ki je sankcioniral tradicionalni temeljni kamen naše državne zgradbe.

Ze pri prejšnjih volitvah je ostala radikalna stranka v manjšini, ker ni dobila niti tretjine vseh oddanih glasov. Da bi se vseeno vzdržala na vladi je sklenil Nikola Pašić znani Markov protokol z Radićem in sedemdeset izvoljenih hrvatskih poslancev ni prišlo v narodno skupščino. Tako je ostala narodna skupščina leto dni nepopolna, okrnjena in v takšni nepopolni, okrnjeni narodni skupščini je imel g. Nikola Pašić, zvezan z Nemci in Turki še nekako večino. In ta večina se je leto dni rogala vsemu izmučenemu narodu, spominu pogiblih bojevnikov, gazila je ustavo in deželne zakone, razsipala je narodno imetje, gromadila na narod neznošljiva bremena, sama pa se bogatila...

In tekem celega tega leta se ni radikalna stranka spomnila, da so Hrvatska seljačka stranka in njeni poslanci opasni za narod in državo. Ona jih ni poklicala pred sodišče, ni jim razpustila stranke, ni jim zabilježila dela med narodom. Nasprotno, ona jim je najprej pomagala pri volitvah, sklepala potem z njimi sporazume in jih pozivala, da pridejo v skupščino, samo da so pripravljeni pomagati ne državi, ampak radikalni stranki. In ko so ti poslanci končno prišli v narodno skupščino, toda ne da pomagajo radikalni stranki, temveč da vrše svojo poslansko dolžnost, jim je zaprla radikalna vlada z državnim udarom vrata s tem, da je razgnala vso narodno skupščino in sicer proti njeni volji, proti volji skupščinske večine. Ona je zagrabilala molče in samovoljno vso oblast v svoje roke, napovedala vojno narodnemu in državnemu edinstvu in nadaljevala s svojo zločinsko vladavino. In ona je storila to samo zato, da ne bi bila privedena pred sodišče, da odgovarja za svoja nedela.

Bratje zemljoradniki!

V trenutku državnega udara so se nahajali pred narodno skupščino neodložljivi zakonski predlogi. Pred narodno skupščino je bil predlog zemljoradniškega poslanskega kluba o pomoči prizadetim po povodnji in nujnost tega predloga je skupščina sprejela. Pred narodno skupščino pa je bil tudi zakonski predlog o kmetijskem kreditu, brez katerega ni napredka vasi in kmeta. Pred narodno skupščino pa je bil končno tudi zakonski predlog o invalidih, ki ga država dolguje svojim pohabljenim bojevcem in katerega jim je obljubil sam kralj. Z državnim udarom so vsi ti zakoni odloženi. Ampak poleg najnujnejših zakonskih predlogov je imela narodna skupščina še dela dan in noč, pa ne samo en mesec, ne samo eno leto, temveč več mesecev in več let, da uredi razmere v naši državi, v kateri velja še sedem različnih zakonodaj v sedem različnih pokrajinah. Srbi, Hrvati in Slovenci, ujedinjeni v eno državo, se bodo čutili tudi duševno ujedinjene šele tedaj, kadar bo v vsej državi samo ena zakonodaja z enakimi pravicami in enakimi dolžnostmi za vse, z enakimi političnimi in gospodarskimi pravicami, z enakimi pogoji za gospodarski in kulturni napredek. In to delo za preko mere potrebno izenačenje zakonodaje je presekala radikalna stranka z državnim udarom z dne 27. maja tega leta.

Bratje zemljoradniki!

Z državnim udarom z dne 27. maja pa je preprečila radikalna stranka tudi bratsko delo za sporazum s Hrvati in bratsko vzajemno delo na izgradnji naše države in utrditve narodnega in državnega edinstva. To

svoje protinarodno in protidržavno postopanje pa opravičujejo radikalna stranka in samostojni demokrati z opasnostjo za državo in kralja, ki da je nastala s prihodom hrvatskih poslancev v skupščino. Če so hrvatski poslanci nevarni za državo in kralja, zakaj pa so jih potem pustili radikalna stranka in samostojni demokrati v skupščino in zakaj so jim verificirali mandate? Če so krivi, pred sodišče z njimi, če niso, potem se jih naj pusti delati! Ne morejo hrvatski poslanci spremeniti državne ureditve in proglasiti republike proti volji Srbov. Brez našega pristanka ne more proglasiti republike 70 njihovih poslušcev, ne more tega storiti niti cela skupščina. Za tako stvar je treba spremeniti ustavo, za njeno spremembo, pa tudi samo enega njenega člana, pa se mora vprašati ves naš narod, mora se izvoliti posebna narodna ustavotvorna skupščina in je zato potreben tudi pristanek kralja. Ravno tako se ne bi moglo v Narodni skupščini brez Srbov, brez njihovega pristanka in brez pristanka krone izvršiti ničesar, kar bi bilo na škodo narodnemu in državnemu edinstvu. In tako dolgo, dokler mi branimo državo in narodno edinstvo, ga ne more zrušiti nihče, pa niti Radić in njegova stranka, če bi vztrajali na svoji dosednji poti. Očividno je torej, da Hrvati ne bi mogli proglasiti republike, zrušiti državnega in narodnega edinstva in tako razdeliti države in je zato navadna sleparija in nesramen izgovor trditelj, da so radikalna stranka in samostojni demokrati z državnim udarom preprečili proglasitev republike in ohranili državno in narodno edinstvo. Nasprotno! Oni so z državnim udarom pahnili deželo na pot, po kateri ona dosedaj ni hotela iti. Po nasilju od zgoraj, po gaženju ustave od zgoraj, v korist razbojniške družine, bo treba zelo veliko uvidevnosti, da se ne bo odgovorilo z nasiljem od spodaj. Posebno bo to težko pri današnji razbrzdanosti političnih strasti, v kateri navadno sledi udarec udarcu, nasilje nasilju. Kam pa to vodi, kaže jasno vsa zgodovina Srbije.

Interesi dežele zahtevajo skupno in bratsko delo, skupen in bratski sporazum vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. To delo, nenavadno težko delo, je mogoče samo v skupščini, nikakor pa ne izven nje. Bolje je in mnogo manj opasno je, da povedo bratji Hrvati v skupščini, kaj žele, kakor pa da iščejo tega, kar žele in hočejo, izven skupščine in celo izven mej naše države. Zakaj delo v skupščini vodi k bratskemu sporazumu, delo izven skupščine pa vodi samo k bratomorni vojni in novi državni katastrofi. In zato ni bilo državne opasnosti, ker so hrvatski poslanci prišli v skupščino temveč ta je nastala, ker so z državnim udarom bili izgnani iz skupščine, ker se jim je preprečilo sodelovanje pri izgradnji države. Ni torej prišla v nobeno opasnost od njih država, temveč v nevarnost je prišel samo Pašić-Pribičevićev režim in njihova družina. Zato so oni vezali državo s svojim obstankom na vladi in zato kriče, da je država v nevarnosti, ker so v nevarnosti oni. Ampak država ni ena stranka, država nista niti Pašić in Pribičević, ker država bo obstajala tudi po Pašiću, po Pribičeviću in po njihovi zloglasni družini.

Na opasni poti navzdol, na katero so pahnili državo radikalna stranka in samostojni demokrati, se je treba čim prej ustaviti, povrniti se nazaj in iti po pravem potu. Tega ne more nihče več storiti v tej zemlji, najmanj pa današnje meščanske stranke, pa naj bi bile katerekoli. To morejo storiti samo združeni in zavedni zemljoradniki s svojo lastno organizirano silo, stopajoči samo po svoji poti, oni poti, ki je določena v programu Saveza zemljoradnikov.

Kmetijski narod vse države!

Smelo povzdigni glavo in odkrito stopi v borbo, ki ti je bila vsiljena z državnim udarom od nasilnega režima Nikole Pašića in Sv. Pribičevića! Če želiš sebi in državi dobro, potem moraš nastopiti proti vsem onim, ki ne spoštujejo niti one ustave, niti onih zakonov, katere so sklenili sami, kaj še, da bi spoštovali tvoj znoj, žulje tvojih rok in kruh, katerega jim daješ.

Vstani, organiziraj se in pripravi se za borbo, ki te čaka in v kateri moraš zmagati!

Živel Savez zemljoradnikov!

Slede podpisali vseh poslancev zemljoradniškega kluba in vseh članov glavnega odbora Saveza zemljoradnikov.

„Samostojneži so z nami!“

Kjer bi klerikalni sleparji radi premetli kakega našega pristaša, radi prav sramežljivo zaključujejo svoje shode z besedami: »vidite, saj so Samostojneži tudi z nami.«

Ker bi take navihane besede mogle koga, ki ni politično dovolj poučen, vendar le motiti, moramo povedati tole:

Zveza zemljoradnikov, katere član je tudi naša Samostojna se bori proti korupciji in nasilju ter izžemanju kmeta od svojega početka. Borila se je tudi takrat, ko je Korošec delal Markov protokol in prevzel nase dolžnost podpirati samo radikalno Pašićevo vlado, verificirati kar na slepo vse radikalne, z žan-

darji v Macedoniji nagnane mandate, borila se je takrat, ko je šel g. Korošec za božjo voljo prosit kralja, da naj postavi Pašića, borila se je takrat, ko so klerikalci v nadi, da dobe svoja korita v Ljubljani, glasovali za nujnost vojaškega zakona in proti zemljoradniškemu načrtu zakona za zavarovanje proti toči izvzemši belo vrano posl. Kranjca. Še več. Zveza zemljoradnikov se je borila zato tudi proti klerikalcem in tov. Pucelj jim je v svojem govoru v skupščini dokazal, da so mogli radikalni kompoziti na petkrat zemljiški davek za 30 odstotkov vse druge davke, uvesti kuluk, strašne takse, s katerimi ravno sedaj

davijo po deželi uboge gostilničarje, samo s pomočjo glasov, ki jih je nabral med našim dobrim ljudstvom g. Korošec z goljufojo o avtonomiji.

Zveza zemljoradnikov se je in se bori proti sedanjí vladi iz principa, klerikalci pa le iz demagogije, da bi svojim backom natrosili zopet peska v oči in jih še enkrat premamili, ter prišli do korit. Zemljoradniški klub se bori za koristi kmeta, klerikalci pa le za koristi svojih agitatorjev. Zemljoradniki so obtožili dr. Laza Markovića, ter tako prisilili skupščino do jasne opredelitve, klerikalci pa so dosegli povišanje duhovskih doklad za nazaj in za naprej, škofo po svoji volji, olajšanje za lome-naterje v vojaškem zakonu in obustavitve odkupa bira.

Mi hočemo kmečkih pravic, hočemo soodločevanje kmetijskega ljudstva v vseh javnih vprašanjih, nočemo, da bi drugi rezali kose kruha nam od našega hleba. Klerikalci pa skrbje le za svoje agitatorje, kar pričajo zahteve v Markovem protokolu in pa doseženi uspehi v letu najmočnejše klerikalne parlamentarne delegacije.

Ce pa so prisiljeni danes vpiť na vladin režim in tako markirati z nami eno fronto, je to le vsled nezadovoljnosti njihovih volilcev v svrhu, da jih zopet ukanijo.

Ilirska posojilnica, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8/I., sprejema hranilne vloge po 5%. Večje in stalne vloge do 12%.

I. redni kongres Zveze slovenske omladine na Bledu.

Na podlagi sklepa Zbora utemeljiteljev »Zveze slovenske agrarne omladine« na seji, ki se je vršila dne 15. in 16. maja t. l. v Pragi, sklicujemo

I. redni kongres

Zveze slovenske agrarne omladine na dneve 5., 6., 7. in 8. septembra v Ljubljani in na Bledu v kraljevini SHS.

Program kongresa je določen takole:

V petek, dne 5. septembra 1924.

Dopolodne:

1. Predložitev delegatskih poverilnic tajniku Z. U. in njih verifikacija;

2. Otvoritev kongresa po Zboru utemeljiteljev.

3. Volitev predsedništva kongresu: predsednika, tajnika, 2 overovatev kongresnega zapisnika in 2 skrutinatorjev.

4. Govori gostov.

5. Določitev zborovalnih komisij (programatična, organizacijsko-propagandna, strokovno-poljedelska, diška).

6. »Poslanstvo omladine v agrarnem gibanju«. Predava minister Obhov (bivši bolgarski kmetijski minister); drugi predavatelj bo nekdo od Poljakov.

Popoldne:

Zborovanje komisij.

Zvečer:

Slavnostna predstava v operi

V soboto, dne 6. septembra 1924.

Dopolodne:

Nadaljevanje dela v komisijah in sestavljanje resolucij za zborovanje.

Popoldne:

1. Obravnavanje in sprejetje pravil (Zveze slovenske agrarne omladine) Z. S. A. O.

2. Volitve: a) predsednika, podpredsednika, tajnika, in enega zastopnika dišajstva;

b) Odobritev delegiranih članov od predsedništva.

3. Organizacijske zadeve (finance Z. S. A. O.).

5. Določitev kraja in časa zborovanja bodočega kongresa.

Zvečer:

Kongres »Glasbene Matice«.

V nedeljo, dne 7. septembra 1924.

Dopolodne:

1. Otvoritev slavnostnega dne in kongresa, pristopnega za širšo javnost.

2. »Agrarizem in Slovanstvo«, predava dr. Milan Hodža, poljedelski minister Č. S. R.; drugi predavatelj bo Jugoslovan.

3. Proglasitev organizacije omladine vseh slovenskih plemen.

4. Položitve venca na spomenik Prešerna in ogled Ljubljane.

Zvečer:

Slovenski večer s sodelovanjem godbe Dravske divizije.

V ponedeljek, dne 8. septembra 1924.

Odhod s posebnim vlakom na Bled in udeležitev narodnega kmetijskega praznika. Pri tej priliki bo zasajena »Slovenska lipa«.

Glasom sporazuma »Zbora utemeljiteljev«, na seji istega dne, se udeležijo kongresa posamezne organizacije — člani Zveze — po delegatih v številu:

1. Centralny Związek Młodzieży Poljsko: 10 delegatov.

2. Ríšská Jednota Republ. dorostu Č. S. R. 8 delegatov.

3. Savez Jugoslovenske Agrarne omladine SHS 6 delegatov.

4. Mladeški Zemledelski Sojuz Bu-harsko 6 delegatov.

V Pragi, dne 15. maja 1924.

V zastopstvu predsednika:

Vladimir Hora, I. r. tajnik Z. U.

Kar Vi potrebujete, to je Elzafuid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Polskusna pošiljka Din 27.—. — Lokarnar Eug. V. Felzer, Stubica Donja, Elza trg št. 344, Hrvatska.

„Domoljubu“.

Pijavke slovenskega podeželskega ljudstva, ki so se zažle globoko v mešo izmučenega kmeta, hočejo piti to zdravo kri nemoteno naprej. V ta namen jim je dobro vsako sredstvo. Od Zlorabljanja vere pa vse do laži in obklevanja in celo do dejanj nasilstva. Seveda kadar požrešnega presička ženeš od korita, kruli in se upira. Nekaj podobnega se godi s strani klerikalne stranke proti mlademu kmečkemu pokretu. Nobene stvari bolj ne sovražijo kakor zavednega, ponosnega kmeta in ničesar se bolj ne boje kakor napredne kmečke vasi. Vedo le predobro, kadar se ves kmečki stan prebudi in zdravi, da bo konec njihovega političnega in gospodarskega izkoriščanja. In ker je naša stranka tista, ki jih tira od korita, zato dan na dan kažejo najbolj proti njej.

Najbolj oštuden je v Mariboru „Slov. Gospodar“, v Ljubljani pa „Domoljub“. In ta umazan gospod „Domoljub“ piše v svoje 21. št. pod naslovom »Zakrknjeni do pogina« tri kolone dolg članek o naši stranki, kjer nas imenuje srburje, velesrbe, oni pa da hočejo »pruč od Beograda«. Z jezuitsko sprtnostjo zavijajo, da smo prodali slovenstvo, ker smo sklenili zvezo s srbskimi, bosanskimi, dalmatinskimi, vojvodinskimi in žrnogorskimi kmeti. Ker so klerikalci znali svoje backe tako premotiti, da jim verjamejo, da so vsega krivi Srbi, kar so klerikalci sami polomili, bi radi nas spravili ob veljavo s to našo zvezo. Pri tem pa popolnoma pozabljajo, da so oni danes zvezani z Bunjevci fajmoštra Blaža Rajdliča in da je »Slovenec« prinesel tudi podpise »Jugoslovanov« od Šubotice do Sombora, ki bodo »vztrajali« v boju za slovensko avtonomijo. Ker stojimo nepokolebljivo na stališču narodnega in državnega edinstva, ker ne maramo ne v Avstrijo nemškega preljata, ne v Italijo, papeževo domovino, nego hočemo živeti v svoji domači državi in jo skupno upravljati in vladati v družbi s hrvaškimi in srbskimi in bosanskimi kmeti, nas to podlo in lažljivo duhovsko glasilo zmerja z izdajalci domovine.

Zares, starost je šepa! Mi pa nismo pozabili, da je bil dr. Korošec v Zenevi leta 1918 za takojšnje proglasitve edinstvene države in da je vesoljni slovenski klerikalizem 1. decembra istega leta navdušeno prisegel na državno in narodno edinstvo. Zaradi te zasluge je g. Korošec postal »oče domovine«, je prišel slovesno dekoriran na tisto znano sliko, ki smo jo že zadnjič omenili in so krstili ulice na njegovo ime celo po Sarajevu.

Mi pa vemo le eno. Ves kmečki stan v eno stanovsko stranko, vsa pošena inteligenca z njim in konec bo korupcije, demagogije in ljudskega šeparstva! Zato le zmerjajte naprej pobožni vi jugoslovanški katoliki, kajti nobena stvar bolj ne odpira ljudstvu oči, kakor vaša pokvarjenost in hudobija.

Shod v Naklem.

V nedeljo ob 11. uri je sklicala Samostojna kmetijska stranka javen shod v Naklem v prostorih tov. Korošca. Razumne se, da je tamkajšnje kmetovce klerikalne stranke že sama ta misel spravila ob sapo. Letali so od hiše do hiše, trgali plakate ter agitirali od moža do moža, da morajo shod razbiti. Točno ob 11. uri pa je shod otvoril domačin tov. Tomaž Križnar, ki je bil izbran tudi predsednikom, na kar je po kratkem pozdravu podal besedo tov. Pucija. Komaj je ta spregovoril nekaj uvodnih besed, je prihrumela v sobo in vežo in stranske prostore tolpa klerikalcev, pod vodstvom malega župana, ki je takoj pričel razsajati. Po kratkem prekanjanju in ko jih je celo zastoj pozival k lepemu vedenju neki navzoči posestnik iz Križa kot pristav SLS, se je ugotovilo po dveh navzočih pričah, da je celo stiver aranžiral sam gospod župan, da je mogovarjal na razbijanje shoda ter grozil mnogim, da mora biti shod razbit. Ko je tovarš Pucelj nato spomnil razburjenega župana na tozadevne predpise in žalostne posledice, si je možakar to tako ki sruči uzei, da je pozval vesoljno SLS, da naj shod zavusti. Tu pa so se začeli zanimivi prizori. Klerikalcev se je polotila radovednost in so odšli najbolj pokorno disciplinirani, drugi pa so deloma ostali v sobi, deloma v stranskih prostorih, celo v kuhinji, nekateri, ki so »slovesno odšli« pa so se pripilili po vrto pod okna, od koder so z odprtimi usti uživali prvi antiklerikalni govor v staroslavnem Naklem. Zanimivo je še to, da so sosede Duplane zmerjali s »tuzici«, tovarš Pucija pa so izpraševali, kako si upa on v Naklo na shod. Cel ta dogodek kakor tudi obnašanje g. kaplana prejšnje nedelje v Šmarjeti priporočamo vodstvu SLS v tenisti premisli! Po podrugovnem govoru tov. Pucija je spregovoril še navzoči g. Klošnar iz Trliča par krepkih domoljubnih besed, ki so jih tudi klerikalci z zaupanjem poslušali.

All si poravnal naročnino?

Radić-Prepeluhova kmečka internacionala.

Stefan Radić in za njim seveda njegov uslužbenec g. Prepeluh prinašata v svojih glasilih dolge članke o kmečki internacionali, ki bi jo radi vodili ruski komunisti. Ruski boljševiki so izgubili pri kmetih ves kredit, zato ker so odpravili zasebno lastnino. Dokler namreč bo človeštvo imelo dosedanje naravo, je obstoj kmetije nemogoč brez zasebne lastnine. Nihče ne bo ne oral, ne sejal in zato tudi ne žel, če ne bo gospodar tiste zemlje. V sled tega tudi propadajo ruski komunisti, vstaja pa zato sveža zavest ruskega kmeta. Poznavalci razmer trdijo, da ni več daleč čas, ko bo ruski kmet otresel s svojih ramen komunistične volkodlake ter sam organiziral državo na kmečkem programu. In da bi to preprečili, odnosno zopet speljali v svoje vode, se skušajo tudi tega gibanja polastiti boljševiki. Poziv Radiću je iz te družbe: Zdaž za enkrat bi bilo le zanimivo vedeti ali tega oba gospoda ne vesta ali je nevednež samo g. Prepeluh, lovec mandatov?

Shod v Žabnici.

Istega dne popoldne ob 3. uri pa se je vršil javen shod v gasilskem domu v Žabnici. Otvoril in predsedoval mu je tov. Lošonder. Najprej je tov. Pucelj podal točno poročilo o razvoju političnih dogodkov od prevrata do današnjih dni ter z zgodovinskimi podatki dokazal, kako so klerikalci vse sami zakrivil, čez kar danes zabavljajo in druge doživijo. Orisal je, kako so uničili in pogazili našo dobro deželno avtonomijo, kako so centralizirali in kako so vse to sami prenesli v Beograd, zdej pa na vse pljujejo in druge s prsti kažejo. Po končanem govoru pa se je zbor razvil v prvi ljudski parlament in poedini so stavili na tov. Pucija mnogoštevilna jako zanimiva vprašanja, ki glasno pričajo, kako bister in zdrav v glavi je naš napredni kmet po deželi in kako prazen je strah meščanskih strank, da se ne bo znal sam voditi. Vas Žabnica, mirno počivajoča sredi snedega drevja v lepem polju med Kranjem in Skofjo Loko je po zavednosti in lepem obnašanju lahko vzor vsem našim kmečkim vsem in prvi kašipot slovenskemu kmečkemu ljudstvu, kako mora nastopati, če je ponosno na svoj stan in če hoče doseči svoje pravice.

Krvava nedelja v Trbovljah.

Za nedeljo, dne 1. junija je bila napovedana slavnost razvijta prapora »Orjuna« v Trbovljah. Te slavnosti se je udeležilo veliko Orjunašev iz Ljubljane, Celja, Maribora, Zagreba in drugih krajev. Po prihodu vlakov z udeleženci slavnosti so se razporedili za pohod s postaje v trg Trbovlje. Na čelu spreveda je bila godba dravske divizije za nje prapori, nato člani izvršnega in upravnega oblastnega odbora, za tem je pa sledilo članstvo kakih 1000 po številu. Ko je povorka prišla do Lok, je bilo tam zbranih kakih 150 komunistov. Bil so čisto mirni, ko je mimo njih korakala godba. Ko pa so prišli prapori, so začeli komunisti kričati: Dok »Orjuna« in podobno. Nekdo iz gruč komunistov se je zagnal proti praporom in hotel enega sirgati iz rok praporščakov. V tem trenutku pa so se padli tudi streli. Prvi je padel, zadet od kroglje skozi srce, oblastni čelnik »Orjuna« Stanko Znidaršič. V tem hipu je padla tudi iz hiše prva ročna granata in ranila več Orjunašev. Začela se je splošna bitka, ker so se tudi Orjunaši začeli boriti z orožjem in nato z nasokom zavzeli Rudarski dom, iz katerega so na nje streljali komunisti. Bitka je trajala kakih 10 minut. Kot žrtvi sta padla tudi Zarko Boltavzer, uradnik kmečke posojilnice, ki je bil na mestu mrtev, dobil je kroglo skozi vrat in France Šlajpah, lekarnar, zadet od kroglje in bombe, ki ga je silno razmesarila. Umrli je na kolodvoru v Trbovljah. Od komunistov so med bojem padli smrtno zadeti Albin Prte, Jakob Oceppek, Ivan Rozinc in Franc Fakin. Težko ranjeni so orjunaši Alojz Lebar, Albin Arniš iz Rakeka, Franc Lesnjak iz Rakeka, Josip Kukič iz Rakeka in Vlado Porekar, učitelj iz Soštanj. Težko ranjeni komunisti pa so: Karel Razboršek, Mirko Weimberger, Ivan Hlebec, Ludvik Jasin in Helena Obaber.

Lahko ranjenih je vseh skupaj okoli 40 oseb. Očividce poročila o trbovlskih dogodkih stedeče: Iz vsega dogodka se jasno vidi, da je bil napad na »Orjuna« dobro premišljen in pripravljen. Zgodil se je na Franju, kjer je cesta zelo ozka, tako, da se ni bilo kam umakniti. Komunisti so pričeli streljati na Orjunaše z dveh strani in iz hiš. Iz Rudarskega doma sta bili vrženi tudi dve ročni granati. Krivcev za napad ni iskati med tukajšnjimi delavci, ampak med voditelji v Ljubljani, kar dokazuje tudi komunistični shod, ki se je vršil tik pred orjunaško slavnostjo.

Obžalujemo globoko obojestransko žrtve, ker je prelit čista slovenska kri in želimo, da se taka vprašanja ne rešujejo s strastjo in hujkanjem pač pa z razumom.

Tedenski pregled.

Odgoditev skupščine.

V torek, dne 27. maja je bila seja narodne skupščine. Na seji so bili verificirani Radićevi mandati in je bila priznana nujnost zemljoradniškega predloga za nujno pomoč po poplavi prizadetim. Po prisegi Radićevih poslancev je min. predsednik Pašić prebral kraljev ukaz, s katerim se skupščinsko zasedanje odgodi do dne 20. oktobra. Opozicijski blok je proti odgoditvi protestiral.

Vodje opozicijskega bloka pri kralju.

V sredo je sprejel kralj voditelje opozicijskega bloka. Voditelji so zahtevali, da kralj skliče skupščino na izredno zasedanje. Kaj je kralj odgovoril, se ne ve točno, govori se pa, da bo ugodil želji opozicije.

Manifesti strank.

Vse stranke so izdale svoje manifeste, v katerih pojasnjujejo voličem politični položaj v državi. Opozicijski blok je izdal proglas podpisan od demokratov, muslimanov in klerikalcev. Zemljoradniki so izdali svoj proglas.

Radikalni se radi znebili Pribičevićevih demokratov.

Na seji ministrskega sveta v petek so se spopadli radikalni in samostojni demokrati radi vprašanja velikih županov v Ljubljani in Mariboru. Naši demokrati so na vsak način hoteli, da morata biti oba velika župana njihova zaupnika. Pa se jim radikalni niso hoteli udati. Splošno znano je, da se hočejo radikalni znebiti Pribičevića, ker ni v vlado pripeljal 30 poslancev, kakor je zahteval, ampak samo 14.

RADIĆ.

Klerikalni listi poročajo, da se je v radićevi stranki začela akcija, da namesto Radića dobe drugega voditelja. Časopisje radićevе stranke ne piše nič o taki nameri Radićevih pristavev.

Atentat na avstrijskega kanclerja Seipia.

V nedeljo 1. junija je bil izvršen atentat na avstrijskega kanclerja prelata Seipia na kolodvoru na Dunaju. Na Seipia je streljal delavec-socijalist in ga zadela v prsa. Krogla je Šia Seipiu skozi pluća, vendar ni smrtno nevarna. Atentator je nato streljal na sebe in se ranil.

KAKO SE GODI NAŠIM BRATOM OKRAJ MEJE.

Nedavno sem poslušal na kolodvoru nekje na Dolenjskem dva moža, ki sta se pogovarjala kako se godi Slovincem v Italiji. Prvi pravi, da ima sina v Italiji in da se v pismu nič kaj ne pohvali. Davki so ogromni, zasluzka pa ni nobena. Na to pristavi drugi, boljše je pa vendar v Italiji kot pri nas, če nimajo drugega imajo vsaj katoliškega kralja. Da bo ljudstvo vedelo kako katoliška svoboda vlada v Italiji od katoliških kraljev navajamo tale dosodek: V Križu na Vipavskem je samostan očetov kapucinov. Ker je cela Vipavska slovenska, je jasno, da so bili tudi kapucini Slovenci. To je lahko vlado tako peklo, da so karucline izgnali iz države. Kapucini so dobili zavetišče v Jugoslaviji. Tudi nebroj duhovnov so pregnali v Jugoslavijo.

Tako se postopa z našim ljudstvom pod tujim gospodarstvom pa čeprav imajo kralja katolika. Predno so kapucini odšli iz Križa so odprli samostanska vrata, da so okoličani izprašali samostan, Italijanom pa so izročili prazno poslopje. Kakor kapucini pri sv. Križu, so bili izgnani tudi vsi drugi slovenski redovniki, vse samostanske premoženje, ki ga je znosil slovenski narod, pa je bilo oddano italijanskim redovnikom. Ki sedaj s pronic zmerjajo Slovence, ker se nočejo poistotljati.

Eksplozija municije na Rumunskem.

V Bukarešti, glavnem mestu Rumunske, je dne 29. maja ob 10. dopoldne eksplodiralo 100 vagonov artilerijske municije v skladišču blizu kraljevega gradu. Eksplozija je bila tako strašna, da so v celem mestu popokale vse sipe, kraljev grad pa je močno poškodovan. V mestu je nastala splošna panika, ko se je vsuša toča raznega materiala, lesa, kamna, železa in drugih predmetov po mestu. Nad mestom se je valil gost črn dim. Po eksploziji je nastal grozen požar: hladnokrvnosti vojaštva se je zalivali, da se požar ni razširil na celo mesto. Škoda znaša nad 100 milijonov frankov. Rumunski kralj je odšel takoj na lice mesta in le malo je manjkalo, da ni postal žrtve ponovnih eksplozij. Dosedaj so našli pod razvalinami 4 mrtve in 20 težko ranjenih ljudi.

Velika poplava v Vojvodini. Donava je prestopila bregove in se razlila po stranskih poljih Vojvodine. Voda je podlila nasobe ob obali, ki so branili Vojvodino pred poplavami. Preplavljenih je dosedaj nad 60.000 orajoč zemlje. Zasejane njive so popolnoma uničene, tudi ni moči sejati koruze - vsled poplave. V Baranji so morali izprazniti štiril mesta, ker so se začele rušiti hiše. Ogroženim krajem je prihitelo na pomoč vojaštvo, ki popravlja nasipe. Škoda je ogromna.

Revolucija v Rumuniji. Po dosedaj nepotrjenih vesteh je izbruhnila v Rumuniji revolucija. Revolucijo pripravljajo rumunski fašisti z generalom Averescu na čelu. V Alibanji je izbruhnila meščanska vojska.

† Rmetilji svetnik IVO BELLE

V petek je došla iz Gradca prežalostna vest, da je tamkaj dne 30. maja ob 2. uri pop. na večno zaspal eden naših najboljših, praktično in književno najbolj delavnih kmetijskih strokovnjakov, kmetijski svetnik Ivan Belle, prvi organizator in ravnatelj državne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel.

Ivan Belle se je že v zgodnji mladosti posvetil izobrazbi in kulturni povzdigi kmečkega ljudstva. Po dovršitvi študija je šel v kmetijski potovalni poklic, deloval več let kot tak med brati Bolgari. Zatem je bil stalno nastavljen kot kmetijski potovalni učitelj od deželnega odbora štajerskega, kjer je dolga leta in uspešno kot najboljši vinorajski strokovnjak deloval ravno v času največje vinorajске krize ter s podukom in s spisi največ pripomogel k obnovi od filoksera uničenih štajerskih vinogradništev. Posebno delaven je bil v strokovni publikaciji in je izdal več splošno znanih strokovnih spisov in knjig. Po sprejetju vinskega zakona je bil imenovan drž. vinarskim nadzornikom in je na tem mestu mnogo vplival za organizacijo naše vinske trgovine in na propagandi za eksport. Ko smo dobili Slovenci prvo deželno kmetijsko šolo v St. Jurju ob j. ž., je srečna roka deželnega odbornika grofa Attensa pozvala kot organizatorja in prvega ravnatelja na to, za naše slovenje štaj. kmetijstvo tako pomembno šolo, zopet naš. Boileta. Strt od prenapornega potovalnega poklica, katerega je nad vse vestno izvrševal tako, da ga skoraj ni kmetovalca, gotovo ne vinogradnika, ki ne bi poznal tega svojega idealnega in sposobnega svetovalca, je sprejel to mesto, katero je kljub včasih skorodno nevdružnim težkočam državnega činovništva mojstrski obdelal. Kdo je poznal težkoče pri otvoritvi te šole, kdo je poznal antipatije večine štaj. dež. odbornikov proti tej kmet. šoli, ki so jo ironično nazivali »Windische Bauern-Universität«, kdor je poznal prejšnja v slabem stanu se nahajajočo šolsko posestvo in pride sedaj, bi zastrmel nad čudeži, ki jih je ustvaril ta naš neumorni oče kmetijstva. Osuševanje obširnega zemljišča, več kilometrov novih cest, celovite danes že rodnega plemenitega sadja, vzorno vrtnarstvo, krasno živinorejo, ki je tako vplivala z Belletovo iniciativno na širšo okolico, da velja št. Jur danes kot najboljši muredski plemenški okoliš Slovenije, in vse to je ustvarila ta neumorna delavska čebelica z gojenici te šole brez posebnih kreditov. Da so gojenici, šolani od takega mojstra, nesli na svoje domove bogato praktično znanje in ljubezen do dela in grude, priča to, da se je povrnlo na svoje domove in gospodarji kot vzgledni napredni kmetovalci nad 80% vseh dosedanjih gojencev, kar je k obči povzdigi kmetijstva v Mariborski oblasti silno pripomoglo. Ti bogati uspešni neumornega strokovnega dela so želi tudi na najvišjem mestu bogato priznanje tako, da je bil g. svetnik Belle l. 1922 na predlog tedanjega poljedelškega min. odklikovan od Njegovega Velikanstva z redom Sv. Save III. razreda.

S ponosom se lahko ožremo na delovane tega vzor moža, iskrenega, značajnega narodnjaka, praktika in pisatelja. Ni ga več med nami, a postavil si je s svojimi deli nevenljiv spomenik, ki bo še poznim rodovom vzgledno kazal, kaj je zmogel cel človek, ki je ljubil narod svoj.

Naš Belle se je pa udeleževal tudi bogato na narodnem polju. Bil je predsednik Narodnega Sveta takoj po prevratu, pihel je ob času nesrečnega plebiscita z vrliimi svojimi sinovi in večjo skupino šentjurčev, da pomagata pri pripravah na Koroškem. Bil je delaven član našega občinskega odbora in krajnega šolskega sveta. Od leta 1916 do danes predsednik naše kmet. družnice, ki je ena najdelavnejših na Štajerskem. Ves čas odličen član odbora Sokola v št. Jurju in član načelstva Samostojne Kmet. Stranke od dneva nje ustanovitve in kot tak nepogrešljiv svetovalec v strokovnih vprašanjih.

»Narodu si dal celega sebe, zapustil si mu bogato neizčrpno zapuščino in hvaležni narod ne bo pozabil svojega velikega dobrotnika.«

Slava Tvojem spomnu, oče Belle!

SLOVANSKI KMETSKI TEDEN V PRAGI.

Pod tem naslovom smo poročali v zadnji številki »Kmetijskega lista« o prvih prireditvah kmetijskega tedna v Pragi. Danes hočemo podati kratek pregled čez vse v okviru te kmetijske institucije izvedenih zborovanj, sej itd.

Središče vsega dela je bila velika gospodarska razstava.

Ki je trajala od 15. do 20. maja. Nudila je svojim obiskovalcem lepo sliko kmetijskega in kmetijskoindustrijskega dela, ki ne stremi samo za zboljšanje in povečanje pridelkov, temveč tudi za znižanje njihovih cen in s tem za olajšanje ljudskega življenja v splošnem. Poleg vseh poljedel-

skih pridelkov so bili zelo zanimivi in poučni razstavljeni polizkusi raznega gojenja, nadalje mešanja rastlinskih ras, nadeje so bile na vpogled statistike raznih kmetijskih panog na Češkem itd. Razstavljenih je bilo preko 400 konj, nad 300 goved, drobnica, svinarstvo in silčno. Velik del razstave je zavzemala kmetijska industrija s svojimi poljedelskimi stroji, ki so pričali o visoki stopnji moderne kmetijstva.

V istem času je zasedalo v Pragi predsedstvo.

Mednarodnega agrarnega biroja.

Ki ima nalogo, združevati vse poljedelce — predvsem slovanske — in jih podpirati v njih stremenjih. Predsedoval je njegov ustanovitelj in predsednik, predsednik češke kmetijske stranke in predsednik češke vlade, Anton Švehla. Kot člani predsedstva so se udeležili teh posvetovanj za Poljake bivši minister Downarowicz, za Bolgare, vodja bolgarskih kmetov Obbov, za jugoslovanske predsednik Saveza Zemljoradnika tovarš Lazić in številni drugi. Glasom poročila glavnega tajnika Fiedlerja napreduje kmetijski pokret v vseh slovanskih državah kar najbolje, tako da s popolno upravičenostjo lahko pričakujemo dobro, ko bo zavladala na svetu volja našega kriho-dajalnega kmeta, prožeta s pravo idejo miru, svobode in enakosti, ne pa volja raznih političnih luhkavcev in demagogov, ki slepilo našega dobrega kmeta z raznimi publicimi frazami o avtonomijah, republikah itd., v katerih bi seveda mesto današnjih močotvorcev-odruhov odražali kmeta oni sami.

Zasedala je nadalje

Osrednja enota gospodarskih združenj in še cela vrsta drugih gospodarskih organizacij, ki so polegale obratno o svojem dosedanem in delate načrta za bodoče delovanje.

Zelo veličastno je bil kongres češke kmetijske mladine.

Ki se je vršil dne 17. t. m. Navzočih je bilo 417 pooblaščenih delegatov iz cele češke države, prisotni so bili tudi voditelji omladinskega pokreta iz Bolgarije Vlkov, iz Poljske Zalenski, iz Jugoslavije predsednik Zveze društev kmetijskih fantov in deklet tov. Tomšič, za lužiške Srbe Lipič. Nadeje so se udeležili kongresa predsednik češke vlade Švehla, minister za notranje zadeve Malypeter, poslanec Stanjek, predsednik Saveza Zemljoradnika Lazić in glavni tajnik istega dr. Stajic, poljski minister n. r. Downarowicz, vodja preganjenih bulgarskih kmetov in bivši minister Obbov in še mnogo drugih.

Dne 16. in 17. je bil

kongres čeških agrarnih visokoletev, ki so si s svojim intenzivnim delom v prid češkemu kmetijskemu stanu pridobili že velike zasluge.

V teh dneh je bilo tudi mnogo strokovnih in kulturnih predavanj ter raznih propagandnih in manifestacijskih prireditv. Z vsu upravičenostjo pišejo češki kmetijski listi, da je bil to največješji teden — zopet po desetih letih, ko zamore vsak udeleženec vzklizniti: »Vojno desetletje je minilo, začelna se doba novega, velikega razmaha!«

Zveza kmetijskih fantov in deklet.

VELIKA LOKA.

V nedeljo, dne 1. junija se je vršil pri nas izredno lepo obiskani ustanovni občni zbor »Društva kmetijskih fantov in deklet«.

Občnega zbora so se udeležili za Zvezo društev kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani gđ. Manica Komanova in tov. Marinko ter za društvo kmetijskih fantov in deklet v Trebnjem tov. Dofe Pavlin. Pod vzornim vodstvom tov. Dolleta Pavlina ki je vsem navzočim, poleg zvezinih delegatov, izčrpno obrazložil namenitja pravnega društva, se je na občnem zboru izročil sledeči odbor:

Predsednik: Ludvik Bukovec.
Predsednikov namestnik: Avguštin Barle.

tajnik: Tone Gluha,
blagajnica: Marija Gnidovec.
Odborniki: 1. Franc Omahen, 2. Anton Zupančič, 3. Franc Podpavec, 4. Franciška Kovač, 5. Marija Kek, 6. Anton Razmožnik.

Namesniki: Pepa Kotar, Razka Gluha, Janko Gnidovec, Alojzij Zlajpah.

Pri slučajnosti se je med drugim sklenilo, da se priredi v jeseni gospodinjski tečaj za dekleta (50 po številu) in za fante družino-gospodarski tečaj. Dalje se takoj osnuje tamburški odsek, ki prične v najkrajšem času že z vajami pod vodstvom poštvalnega tov. Alojzija Bukovca.

RADOMLJE.

Sestanek društva kmetijskih fantov in deklet se je vršil v nedeljo 29. maja t. l. ob polstirih popoldne v Radomljah pri tovarših Šarcu. Vodil ga je tov. Rojc. O organizaciji in o potrebi Zveze kmetijskih fantov in deklet je govoril tov. dipl. agr. A. J. m. n. i. k. iz Ljubljane. Zbranih je bilo zelo lepo število deklet in fantov, pa tudi več gospodinj in gospodarjev se je oglasilo k besedi. Sklenilo se je tudi zaprositi Zvezo teh društev, da bi se priredi v jeseni ali pozimi daljši gospodinjski tečaj v Radomljah. Pristopilo je več novih članov. Prav lepo in prijetno je poteklo popoldne in hvaležni smo bili tovarših predavatelju iz Ljubljane. Po končanem sestanku smo slučajno vlovili godca, pa smo se pred večerjo parkrat zavrtili v prijetnem plesu, kakršen se za mladino spodobi.

Izid občinskih volitev javite takoj tajništvo v Ljubljani!

Pravi borec za zmago kmetijske misli je samo tisti, ki podredi lastne interese skupni stvari.

Pokrajinske vesti.

(Kraji na Bledu.) V četrtek, na praznik vnebohoda se je pripeljal kralj Aleksander v Ljubljano in se z avtom odpeljal na Bled, kjer ostane čez celo poletje.

Uprava Grude naproša vse one naročnike »Kmetijskega lista«, ki so prejeli revijo »Gruda« št. 2. na ogled, pa jo doslej niso naročili in jo naročiti ne nameravajo, da isto čimprej vrnejo s pripombo na pasici: **Ne sprejemem.** Ker se oglašajo vedno veliko novih naročnikov, nam je druge številke zmanjkalo.

(Odkritje Malgajevskega spomenika.) Ob prevratu leta 1918, je poročnik Malgaj iz Št. Jurja ob juž. žel. prvi organiziral malo četo 36 moč in odkorakal z njim na Korosko, da tam varuje našo slovensko Korosko. Dne 6. maja 1919 pa so ga napadle močne nemške tolpe, ki so imele na razpolago tudi topove in ta dan je dal Malgaj s se 20 tovariši svoje življenje za svojo ljubljeno domovino. Letos pa so mu na dan 29. maja odkrili spomenik v Guštajnu na Koroskem. Slavnostno odkritje spomenika je bilo zelo veličastno. Pri odkritju je bila navzoča Mariborska godba Drava, Malgajeva četa (ki so jo preživel) vojaška četa v polni bojni opremi, zastopstvo oficirjev (15), orožnikov, Orjana, skavti, šolska mladina, ljudstvo in narodnih nošah, Orli z dvema praporima, pevski zbori, gasilna društva, Sokol v kroju z 10 prapori, mnogo družtev, vojaška godba in drugi. Slavnost odkritja je otvoril dekan dr. Cukala, ki je zbrani narod krasno nagovoril. Govorilo je še več govornikov, med njimi tudi general Majster. Spomenik je izročen v varstvo občini v Tolstetih vzh.

(Izdajanje potnih listov.) Veliki župan ljubljanski je na podlagi pravilnika o izdajanju in vidiranju potnih listov pooblastil vsem mojim državljanom, ki imajo redno blizo v Ljubljani, da smejo izdajati potne liste vse monih državljanom, ki imajo redno bivališče v njih področjih.

(Vojaška prisega.) Ministrstvo vojne in mornarice, je odredilo, da se morajo letos ob priliki naborov zapriseči vsi vojaški obvezanci od letnika 1874 do letnika 1903. Zapriseženi bodo vsi, če so služili ali ne. Prisezalo se bo na kraju, kjer bodo nabori v navzočnosti enega duhovnika in enega višjega oficirja. Kdor bi se prisega ne udeležil, bo strogo kaznovan. Tak predpis vsebuje nov vojaški zakon, v odporu za ta zakon je bil klerikalni poslanec Škuli. Le še volite klerikalce, pa bodo kmalu vsi slovenski možje do 50 let v Macedoniji.

(Vojaški nabori) začno ta mesec. (Trije vojaški Slovenci) so umrli v Prizrenu. Sedaj, ko so volitve blizu, bodo klerikalci zopet začeli pisati za slovenske fantje v Macedonijo. Po 10. marca, ko je bilo izvoljenih 21 klerikalnih poslancev, pa niso našli niti ene besede za uboge trpinje v Macedoniji. No, vsak se pusti le enkrat nalagati in zato bo sedaj samo notec vnel klerikalnim objubljanjem.

(Bratske pozdrave pošiljamo) vsem naročnikom in čitateljem ter prijateljem svobodne kmečke misli. Fantje: Ivan Perné, Slovenec; Đuro Bumboširovič, Srbin; i Stevo Kovačić, Hrvat, vrvarski pomočnik v Miletiću v Bački.

(Umrli) je prvi naš prištev Albert Vodnik iz Podutika. Zaposil je številno družino, kateri izrekamo naše iskreno sožalje.

(V Ljubljano je skočil) v sredo dne 28. t. m. na franciškem mostu v Ljubljani 42 letni Jakob Breščak. Že onemogućenega Breščaka sta potegnila iz vode dva policaja, rešilna postaja pa ga je odpeljala v bolnico, kjer je kmalu okreval.

(Strela udarila med dekleta.) Dne 21. maja je bila huda nevihta pri Sv. Ani na Kremberku. Tri dekleta so grabila listje v gozdu, ko je začelo grmeti so se prepelvale naprotje proti domu. Nenadoma se je zabilaskalo in strela je uradila med nje. Eno je obležala takoj mrtva, dve pa ste obležali nezavestne, ena je že okrevala, druga pa je še vedno opasno bolna.

(Kdor je kovač) izročil nam v znamenavo, naj jih ob priliki, ko pride v Ljubljano, dvigne pri nas, da ne bo s pošiljateljstvom stroškov.

(Strašno nesreča na solnem izletu.) Iz Sevnice poročajo, da je tamkajšnja sola priredila dne 28. maja za šolsko mladež majniški izlet na Graško goro pri Blanci, kjer se nahaja znana romarska cerkev. Nekaj dečkov je splezalo v zvoniki, dva pa sta se vsedla poleg zvonika ter gledala početje svojih tovarišev. Nenadoma se je z line odkrulil kameniti okvir, ki je padel na spodaj sedeča deklica s tako silo, da je enemu sdrabilo lobanjo in je obležal na mestu mrtve, drugi pa je bil na glavi nevarno poškodovan. Mrtvega, 12-letnega sina posestnika Antona Krevlja, so prepeljali v mrtvašnico, ranjenega Drstvenška pa k zdravniku.

(Nesrečna smrt v vlakcu.) V Veliki Kindi se je pripetil čuden in redek slučaj. Neka 14 let stara učenka se je z okolice z vlakom vozila v Kinkino. Na potu, ko je vlak še naglo vozil, je pogledala skozi vrata. V istem trenutku pa so se na nekem ovinku proge vrata nenadoma zaprla, tako

da je glava mladenke ostala par minut stisnjena med vrati. Poškodba je bila težka, da je deklica čez četr ure v kupeju izdihnila.

(Surovo postopanje mitničarjev na glavnem kolodvoru.) Dva vojaka sta se v petek vračala z dopusta k svetovni polku. Doma so jima skrbne matere napolnile nahrbtnike z jestvinami in napolnile tudi nekaj steklenice. Ko sta hotela vojaka mimno mitničarjev, so jih prav surovo nahrulili in jima vzeli steklenice, da po predpisu odrajtata mitnino. Vso stvar bi mitničarji lahko opravili na malo bolj dostojen način, osebno ko je bila od nekaj navada, da so bili dijakci in vojakci prosti plačevanja mitnine.

(V Kranju) je umrl znan veletrgovec in posestnik Vinko Majdič.

(Gozdni požar v Mošnjah.) Pred radovljiškim tunelom je vsled iskre iz žel. stroja nastal požar v gozdu, ki se je hitro razširil. Smrekov gozd je veliko trpel in je škoda velika.

(Iz Št. Lovrenca na Dolenjskem.) Dne 26. maja nas je obiskala neka vlomilska družba, ki je vlomila v trgovino Marije Kastele na kazini ter jej odnesla raznega blaga v vrednosti 10 tisoč dinarjev. Nato so šli vlomilci na postajo in vlomili v gostilno Franca Štreklja ter odnesli tobaka za 225 dinarjev. Vlomiti so tudi v mlekarno in poskusili nato svojo srečo še v trgovini Alojza Bregarja. V mlekarni niso našli ničesar, kar bi uzmogivcem ugajalo, pri Bregarju jih je pa prepodil domač pes.

Dopisi.

(Iz Št. Vida nad Ljubljano.) V soboto, dne 31. maja smo spremili k večnemu počitku našega tovariša Alberta Vodnika, vzor moza, skrbnega in vzglednega družinskega očeta, dobrega gospodarja ter zavednega in delovnega člana SKS. Za pokojnika žaluje ne le njegova družina in naša organizacija, temveč vsa občina. Spoštovalo ga je vse, kar ga je poznalo. To je zelo lepo pokazal tudi njegov veličasten pogreb, katerega se je udeležilo nebroj ljudstva od vseh strani, ki je izkazalo pokojniku zadnjo čast ter ga spremilo na njegovi zadnji poti.

Pokojnik je takoj ob pričetku našega kmečkega pokreta stopil kot bорец za Staro pravdo v prve vrste, ter tam ves čas deloval do svoje nezgodne smrti. Naša organizacija ga bo teško pogrešala. Še težje pa je prizadeta njegova številna rodbina, kateri izrekamo tem potom sožalje. — Tebi, dragi Albert in Tvoji blagi duši večni mfr, katerega si s svojim vzglednim življenjem gotovo zaslužil! Tvojemu vnetemu in neustrašnemu delu za kmečko osamosvojitve pa želimo jurogo naslednikov?

(Klerikalni poraz na Igu.) Na vnebohoda so sklicali klerikalci shod na Ig. Ker se radi ogromnih bremen, ki so jih naložili kmetu, ne upajo dati odgovora klerikalni fibrli, so poslali na Iz dr. Brejca. Ko je Brejce hotel braniti kulturno politiko, so mu kmetje brali take levite, da sploh do sapa ni prišel. Tako je bil zmešan, da ni bil v stannu spregovoriti stavka. Neki klerikalni student, ki ga je Brejce pripeljal s seboj, da mu v zadregi pomaga, je začel sulfirati Brejca. Brejce pa ga nahrulil: »Tih bodi prokleta gof! Mi klerikalci smo za državo in za vojsko!« S temi besedami je končal in jo odkuril proti Ljubljani, premišljujoč, kako je položil v hladan grob politiko klerikalne stranke.

(V Vrhnjahu) pri Radovljici je umrl dne 30. maja tovariš Anton Papler, posestnik in odlični prištev SKS. Udeležil se je pred dvema leti tudi poučnega potovanja v Srbijo, pa se je že takrat moral radi boleznj vrniti že iz Beograda. Zaposil je ženo in 8 nedoraslih otrok. Ohranili ga bomo v dobrem spominu! Njegovi rodbini pa naše iskreno sožalje!

(Prežganje.) Kdor slepo ne uboga klerikalnih vodij, če dajejo še tako nemurna povelja, tega oni enostavno proglašajo za brezverca, pa če je tudi najbolj človek. Pri nas so začeli silno goniti proti posestniku in organizistu Cveku. Župnik je Cveku prepovedal orgljanje v cerkvi samo radi tega, ker drži s kmeti, ki niso zadovoljni z dosedanjim občinskim gospodarstvom. Cela fara se je dvignila in zahtevala od župnika, da Cvek tudi za naprej vodi cerkveno petje, župnik pa želje faranov prezira in po načelu: ljubi svojega bližnjega, nadalje preganja Cveka. Gospodu župniku povejmo, da smo mi gospodarji občine in bomo tudi proti njegovi volji napravili red.

(Komenda.) Na mesečnem sestanku odbora krajevne organizacije SKS je bil sklenjen sledeči protest: Ker je ljudstvo spoznalo, da poslanci niso prav nič storiili za splošno ljudske koristi, temveč so se cel čas zasedanja borili le za lastne koristi in glasovali složno vsi, razen zemljoradnikov, le takrat ko se je šlo za zvišanje poslanskih dnevnice, zato protestiramo proti nameravanim izplačnim dnevnim poslancem ob času odgodene skupščine in zahtevamo, da

se tem povečini delamrznim poslancem za vedno dnevnice odvzamejo. — Krajevni odbor SKS Komenda. — Fr. Drašar, predsednik; G. Šmid, podpredsednik; Hočevar Jože, blagajnik; Ferdo Vode, tajnik; Franc Jerman, Franc Kosirnik, Lorenč Kepic, Peter Basaj, Andrej Kocjanc, odborniki.

(Log.) Prejšnjo nedeljo dne 25. maja smo imeli pri nas blagosloviljanje nove brizgalne. Brizgalna je delo Strojne tovarne v Ljubljani in stane 45.000 Din. Kljub temu, da obstoja društvo še-le tretje leto, ima že nad 40.000 Din poravnane dolga. Da se je moglo to vsoto v tako kratkem času zbrati, je zasluga predvsem požitrovnovalnosti rednih članov, domačega občinstva, ki je radevolje darovalo mlaje in razne prispevke. — Domača dekleta so nam brizgalno lepo okrasile in vedno z veseljem pomagale pri raznih prireditvah. Brezovška Mlekarska zadruga nam je priskočila s 1000 Din na pomoč in z izdatnimi darovi so nam pomagale kumpice zmanjšati dolg. Vsem najiskrenejša zahvala.

Breznica. Silno je završalo po naši občini, ker smo vložili protiklerikalno listo »Kmetov, obrtnikov in delavcev«. Dosedaj imamo župana še izza predvojnne dobe. Tega župana se spominjamo kot zelo vestnega pri rekviziciji živine ne samo v naši občini, ampak v celli okolici. Marsikateri solza se je zatrljala po ožganem obrazu kmečke žene, ko je morala oddati najboljšo živino iz hleva, na zahtevo živinskega komisarja, ki je bil breznjski župan. Zato se naravnost čudimo, kako so Breznjčanje mogli tako dolgo trpeti tega človeka na županskem stolčku. Občinske doklade so velikantske, kljub temu da se mora za vsako godbo plačati v obbini 300 K, dovoljenje pa daje g. kaplan. Ker si dosedajni župan ne more drugače potegnati grozi občanom, da če ne bo on župan, bo treba plačati tajnika 60.000 K leme plače. Ta je pa prav prazna. Ali mislite, da v občini ne zna nobeden pisati. Zagotavljamo Vas, da je dosti sposobnih in sposobnejših mož v občini kot dosedajni župan. Dobro gospodarstvo se bo začelo voditi po volitvah, ker ne bomo dopuščali, da bo komandirala občino sama zlahta ali pa kak kapitalist. Gospodarsko politiko je treba uveljaviti najpreje v občini, potem pride sama po sebi tudi v državo. Zato vsi Breznjčani v boj za listo »Kmetov, obrtnikov in delavcev«.

(Na Sp. Golcu) se je vršil na praznik Vnebohoda krasno uspehi shod. Ob mnogobrojni udeležbi ljudstva iz vseh okolišnih vasi je otvoril shod tov. Kramer. Predsedoval je shodu načelnik kraj. org. tov. Pangerc, ki je podal besedo tov. posl. Pucelj. Poslanec je v poldrugournem govoru tolmačil veliki množici zborovalcev temeljne točke kmetijskega programa in niene politike. Pokazal je silo novega kmetijskega gibanja, ki se bistveno razlikuje od preživelih meščanskih strank, ki nikakor ne morejo urediti družbe in države tako, da bo v prid najštevilnejšemu kmetiskemu stannu. Le nova stranka, porojena iz potreb novih razmer, kjer odločuje samo volja in koristi najširših plasti podeželskega ljudstva, zamore napraviti iz države to, kar mora biti sredstvo za napredek in blagostanje vsega ljudstva. Lahko ponosno rečemo, da so želimlje, Sp. in Zg. Golo, Zapotok in cela okolica trdnjava kmetijske misli, ki stoji zavestno v pravih vrstah našega pokmeta.

(Stromlje.) Nezasišno pohlepie po razkošnosti in lakoumnem uživanju na račun uboge kmečke rajje, z katerimi je hotel naš župnik iztisniti milijone iz žepov domačin in sosednih faranov, je že dni razburila celo domačo župnijo kot vse one tuje župljane, ki imajo pri nas posestva. Enonadstropno župnišče je temu namestniku onega Kristusa, ki se je rodil v navadni stali in celo življenje je živel v največji priprostosti, postalo preprosto. Zahotelo se mu je razkošnosti nebes na zemlji. Pa je dikiral svojim konkurenčnem-cerkvenem odboru, da mora prenoviti župnišče. Ponižno so prikinjali očeki in naredili se je načrt proračuna na 400.000 K. To pa še ni bilo dovolj župniku. Poslal je svojega postrežnika, nekoga Sotlerja, na

Edino najboljši živalni stroji in kolesa so Josip Petelinc-a Ljubljana, Su. Petra nasip 7 (blizu Prešernovega spomenika za vodo) znamke GRITZNER in ADLER za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo v vseh opreham, najnižja cena, 10 letna garancija. Pouk v venenju, krpanju perila in ogavit dobe kupci strojev brezplačno. Istotam igle, olje, posamezne dele za stroje in kolesa. Sprejemamo tudi popravila.

davkarijo, da je tam »razpisale« davek na vse domače in tuje, ki imajo v tej župniji svoje zemljišče, v takšni višini, da znaša baje celoletni znesek daleč preko milijona kron! Kaj neki bi rada gg. župnik i Sotler z tem denarjem? Tako je prišlo na posamezne župljane tudi do 16.000 K in to v današnjih časih popolne gospodarske krize in to vse za razkošje enega samega človeka, ki je zatajil nauke Kristusove o ponižnosti, skromnosti ter sveti resnici in ljubezni in se vrge v službo svojim političnim tigrom, laži in hujskanju. Ker je ta peklenska namera vstano, da bi mnogim zadala nepopravljiv gospodarski udarec, svetujemo, da vsak, ki je dobil opomin za plačilo omenjenega zneska gre takoj z opominom sam osebno na okr. glavarstvo v Brežice in tam poda protest, ki se mora vpisati! To vse se mora storiti do dne 8. junija. Vsak naj v tem pouči tudi vse sosede. Če tega ne storit vsi — se lahko zgovdi, da Vas premalo glasuje proti, in bi morali potem plačati. Med potjo v Brežice in nazaj pa premišljuje o požrečnosti onih klerikalnih priganjačev, ki so se sleparski skrili v črno suktnjo v šramoto, častikrajo in škodo svojih poštenih sobratov duhovnikov in v propast ter pogubo uboga slovenskega kmečkega ljudstva. Premišljuje tudi nadalje, kako bi se nam godilo v blaženi slovenski Avtonomiji, v kateri bi gospodarili sami taki klerikalni grabeljivci, čez katerih početje bi ne bilo nobene pritožbe — ker bi odiranje leh lakomnikov bilo Avtonomno — to je nobene višje oblasti bi ne bilo nad njimi — in delali bi, kar bi se jim zljubilo.

Možje v Stromljah in drugod! Ravno so pred nami obč. volitve. Povsod na noge! Zaštalce našega kmeta, skrunilce vere in poštenja ven iz obč. odborov! Postavite tam vaše moze, ki čutijo in trpijo z vami, ki so energični in borci za vaše tebe. Če si ne boš pomagal sam — tudi Bog ti ne pomore!

(Slivnica pri Celju.) Oni veliki politik, ki je pital povodom občinskih volitev v »Gospodarja«, bi rad komandiral prihodnjega župana. Gospodsko komando bi rad zopet imel v občinskem odboru. Kakšne so pa bile takrat ceste, ko je šlo vse po župnikovem. Ravno take kot so danes in ne za triloico boljše. Poglejte pogledat ceste v one občine, kjer vladajo gospodski župani. Ravno take so, kot pri nas. Prišlo je deželje: to vsak otrok ve. Tega je kriv sedevda župan. Sava, Drava in Donava so prestopile bregove, uničile poljske pridelke in je voda ogrozila ljudi in živino. Dopisnik »Gospodarja« bi seveda trdil, da je tega kriv župan. Vidi se mu, da ni izbirčen v sredstvih za agitiacijo. Sicer se bomo še z njim pečali: on se naj briga za reči, ki so njemu bližje in ki so njegove brige zelo potrebne. Slivniski občinski odbor je po svoji moči ceste popravil in jih še bo brez »Slovenskega Gospodarja«. Gaber je bil delaven župan. V vrstah klerikalnih odborikov in kandidatov ne najdemo takega moza. Sedajni župan mu je bil in je še dostojen. delaven in nesebičen naslednik, kateri gre občanom povsod na roko ter vživa zaupanje ljudstva. Ima le eno napako, da ne trobi v klerikalni rog. — Raj bi bil za slivniško občano, ko bi v popravilaj lenobo sedanje občinske večine. Skrbpaje z zobmi bodo plačevali popravila, katera pa ni zakrivil občinski odbor, ampak nekdo drugi. Zetorej Slivnščani pamet in nobene krokolje v škrlinico »Kmetiske zvezce«. Ki ni kmetiska, ampak gospodska. Kaj so vse objubovali pri zadnjih volitvah v narodno skupščino in kaj so naši izposlovali? Pomislite! Sedaj se ravno taka župa kuha.

Strankine vesti.

Vezevanje kandidatnih list. Vsaj osam dni pred volitvijo morajo pooblaščen zastopniki, ki so označeni na zadnji strani kandidatne liste, če teh ni na nosilec liste, poslati okrajnemu glavarstvu izjavo za vezavo list. V občinah, kjer je vložen več naših list, naj vedno liste vežejo.

Vezevo se glavarstvu javi tako-le: Okrajnemu glavarstvu v Krškem.

Podpisani zastopniki kandidatne liste »Samostojna kmetijska stranka« in »Gospodarska stranka« za občinske volitve v občini Trebelno javljamo v smislu § 13 zakona o volitvah v občinska zastopstva v Sloveniji vezevo gori omenjenih list. Trebelno, dne — — — 1924.

Poobl. zast. Samostojne kmet. stranke: Podpis. Poobl. zast. Gospodarske stranke: Podpis.

Veže se lahko tudi več list, v priloži je potem navesti imena vseh list, ki se vežejo in podpisati jih morajo vsi pooblaščen zastopniki list.

(Poljane pri Škofci Loki.) Sestanek SKS se je vršil pretečeno nedeljo ob 8. uri pri Peternehi. Poročal je tovariš Mravije.

Naročajte „Kmetijski list“!

Škropljenje trt proti peronosperu ali paležu.

Kadar pade koncem meseca maja izdaten dež, se prično trosi peronospora na trti razvijati. Nadalje v teku 14 dni potem, je treba trto proti paležu prvič škropiti. Če je vreme deževno in toplo je storiti to še preje.

Za ta namen vzamemo 1 kg galice na 100 l vode, apna pa 2 do 2 in pol kg, kar je odvisno od kakovosti apna. V enem delu vode se raztopi galica, v drugem delu vode se pa razmeša apno na redek belež. Nato se apno precedi skozi gosto sito v čist čeber in se nanj naliva galica, pri tem se pa vedno meša. Apna se ne sme vzeti premalo, ker bi sicer kisla galica trto opalila, preveč apna vzeti je pa galici na škodo. do. Najbolje se pozna, ali je apna zadosti, ako z apnom zmešano galico preskusimo s koščkom belega preskusnega (fenolfaltenevega) papirja, ki ga dobimo v drogerijah (kjer ga ni dobiti, se dobi pri podpisanev).

Če je apna dovolj, v zmes pomočen papir lepo pordeči in smo brez skrbi, da smo vzeli apna premalo. Če ostane papir bel, je apna še pridejati. Tako pravilno pripravljena galica izda več kot polovico močnejša, pa ne pravilno pripravljena. Če hočemo, da učinkuje škropivo tudi proti plesnobi, raztopimo na to v galici še 5 dek sulfolca, ali pa najmanj pol kilograma salofidina, (tega imamo v zalogi kmetijska družba v Ljubljani, kmetijska podružnica v Novem mestu itd.).

Nato gremo škropiti. Škropljenje se mora vršiti v suhem vremenu. Škropilnica mora biti močna in mora na fino prašiti. S takim škropljenjem se trta dobro zavaruje proti bolezi in se pri tem porabi le malo galice. Zato bodimo pri izbiranju škropilnic opreznj in se obrnimo na večšaka za nasvet, ker se sedaj prodaja mnogo ničvrednega blaga!

Škropiti moramo trto tako, da od nje ne teče, da pa so vsi zeleni deli, toraj tudi zarod (grozdje), z galico dobro poroseni. Zelo važno je škropiti tudi spodnje plati listov, kajti od te strani pride glavica najlažje v list.

Če bi padel dež, predno se galica na trti posuši, moramo škropljenje čim prej ponoviti.

V nesigurnem vremenu ne pripravljamo preveč galice na enkrat, kajti z apnom pomešana galica ne obdrži svoje učinkovitosti (moči) dlje kot 24 do 48 ur. Če hočemo njeno učinkovitost podaljšati, moramo koj za apnom v galico pomešati na vsak hektoliter 10 dek v vodi raztopljenega sladkorja ali pa en liter mleka. To pomeni izdatek 2 Din na hl škropilva, galica pa se drži več tednov. Najbolje pa je galico sproti, v malih množinah pripravljati, toliko, kolikor se more v enem dnevu porabiti. Galica za se, brez apna, se itak ne pokvari.

Drugo škropljenje trt mora slediti kmalu za prvim, posebno, če je vreme mokrotno, to je najpozneje v 14 dneh. Pri tem škropljenju vzamemo galico za pol odstotka močnejšo, (1½ kg na hl), temu primerno tudi več apna (3 do 3½ kg) in pa sulfolca (10 dek), oziroma salofidina (1 kg na 100 l škropilne tekočine).

Z enako močno raztopino škropimo trte tudi v tretjič, kake tri tedne za drugim škropljenjem. Le v hudo deževnih letih bi bilo vzeti galice 2%. Pri drugem in tretjem škropljenju moramo paziti zlasti tudi na to, da grozdje dobro poškropimo, kajti v tem času napada peronospora posebno rada jagode, da počrne in odpadejo.

Od skrbnega in pravilnega škropljenja trte je v prvi vrsti odvisna dobra letina, zato ne bodimo pri tem važnem delu površni!

B. Skalický, Grm, Novo mesto.

Tržna poročila.

ZITO. Novi Sad, 30. maja. Pšenica (79.90 kg, 2% delectna) 300 do 355, ječmen 280 do 285, koruza 225.5 do 227.5, moka »0« 460 do 480, »6« 340. Promet: 20 vagonov pšenice, 62 vagonov koruze; z ječmenom in moko zelo slab, v drugih produktih sploh ni bilo prometa.

ZIVINA. Budimpešta, 28. maja. Dogon 800. (V tisočih madž. kron.) Lahke svinje 24 do 25, srednje 24.8 do 26, težke 25 do 25.5 za kg žive teže.

Praga, 27. maja. (Mesni trg.) Kozhiči 6 do 12, teleta 10 do 13, domače svinje 10 do 13, poljske 13.5 do 14.5, danske 10 do 13, volji, prednji del 10 do 13, zadnji 12 do 15, bikji 12 do 16, kravje meso 8.5 do 10, začnje 10 do 13 čeških kron.

Niti ene občine ne sme biti na Štaterskem, da ne bi bila vložena kandidatna lista SKS za občinske volitve.

Lepi Janičar.

Roman.

Spisal: Rado Murnik.

21

»Ah, Alijana je bila tako dobra, mehkočutna, tako hvaležna za vsako malenkost, za vsak prijazni pogled! Kako hudo ji bo med sirovimi sovravniki! Tako nežna deklica, brez očeta, brez matere, sirota, tujka med tujci — zakaj ta kazen?«

»Potolaži se, draga moja! Govoriva o čem drugem.«

»Ne morem, častiti tast! O da bi jo mogla vsaj še enkrat videti, objeti — blagosloviti! Ah, morda jo že nosijo valovi Kolpe! Kje je bil njen angel — Zahitela je iznova.«

»Le potrpi, Mila! Naši imajo dolgo in slabo pot. Počakajmo! Nekaj mi pravi, da bo še vse dobro, vse dobro.«

»Bog daj!« je vzkljnila Mila in se vrnila v svojo sobo.

V gorenji polovici ure je pošel pesek. Dolgovrata baronesa Virida je obrnila urnik in si popravila zlati šapelj v pobarvanih laseh.

»Sele dve uri!« je vzdihnila grofinja, sedla na klop in čakala... Vse se ji je zdela kakor mučne strašne sanje; vsaka minuta se ji je zdela dolga noč. Kadar je kaj zaropotalo na dvorišču, je vselej mislila: »Zdaj so tu!« in hitela k oknu in se vračala

vsa potrta. Ščemelo jo je v trudnih, od joka ordelih očeh.

»Ali želiš hladnih obkladkov?« je sočutno vprašal grof Felician svojo sneho. »Lica ti gore.«

Mila, vglobljena v svoje misli, ga ni slišala in je vzdihnila bolešno: »Na vsem svetu je ni matera, ki bi bila tako zelo nesrečna, kakor sem jaz.«

»Prenašajmo nesrečo, zaupajoč božji milosti, in klanjajmo se njegovim svetim voljam!« je dejal drobno-udni duhovnik Draganović blagoverno. »Bog je neskončno moder, neskončno pravičen in neskončno dobrotljiv.«

»Zakaj ne sedete, častita gospodična?« se je obrnila Mila zdajci k Saldi. »Prosim.«

»Nasedela sem se za danes, gospa grofinja!« je odvrnila Frauensteinerjeva mirnoprijazno.

»Ali mislite, da se bo našim treba bojevati z roparji?«

»Upam, da ne,« je odgovorila Salda in pogledala Milo prav krotko in ljubo. »Kaj pa morejo opraviti slabo oboroženi cigani proti oklopnikom? Preverjena sem trdno, da bo mala komtesa kmalu zopet v naročju svoje dobre mamice.«

»Ah, iskreno vas zahvaljujem za te besede!« se je oveselila Mila. »Ah — kadar jo zagledam spet! Nikdar več ne bo smela Alijana od mene.«

»Kako je bedasta!« si je mislila Salda. »Igraje sem si pridobila njeno zaupanje. Izbrabiti ga hočem temeljito. Le čakaj, s sladkimi besedami navidezno tolažbe ti bom vtilvala v dušo najgrenkejši strup!«

Lahen nasmeh je igral grofinji na upalem obrazu. Domišljija ji je slikala neizmerno veselje srečnega svidenja in njene usne so se jele premikati kakor v tihni molitvi...

Zunaj je ponehaval dež in jelo se je vedrilo. Oblaki so izgubili prav tako hitro, kakor so se bili nagrmadili. Okrogla gospodična Genovefa plemenita Mačerolova je upihnila sveče in sedla po tem naporem delu z odprtimi usti zopet na svoj sedež.

Mila je otvorila okno. Svežilni dih vonjave sapice ji je oveval obraz in roke. Globoko je dihala vase oživljajoči zrak, deliteč po vrtnem bezgu in po smrekovju bližnjega gozda. Na jugu se je včasih zasvetila bleda svetloba in grom je zamolklo bobnel v daljavi. Izredčena oblačna zavesa na zapadu se je jela svetiti; prodrli so jo plahi prvi žarki, kmalu pa je veličastno zasijalo solnce skozi raztrgane oblake. Od blestečezelenega drevja so kapale svetle kaplje; vse se je svetilo in lesketalo v prazničnem sijaju. Mimo okna so švigale drobne lastovice in na vrtni lhalnici se je oglašil razposajen ščinkavec, otrisal kaplje s pisane obleke in se kar ni mogel naradovati konca nevihte. Proti jugoizhodu je belet rob velikega hudournega oblaka kakor prečisti sneg, pod njim pa je pestrela bajnokrasna dvojna mavrica...

Nenadoma je zatrobil rog in z dvorišča so slišali klopot konjskih podkva.

»On je! Majnard je!« je kriknila grofinja. Zastajala ji je sapa. Kri ji je šinila v glavo, srce ji je

utripalo, kakor bi hotelo razgnati prsi. Obrnila se je, da bi skočila proti vratom, ali kolena so se ji tresla in šibala, da se je jela opotekati. Salda jo je prestregla in jo rahlo spustila na klop.

»Pomagajte mi na dvorišče!« je prosila Mila. V opojnem veselju se je smejala in jokala. »Hitro na dvorišče, da jo vidim!...«

Po hodniku so se bližali težki koraki. Vsi so presenečeni in radovedni obrnili glave proti durim, ko so slišali rožljanje meča in zvenketanje ostrog.

In prisopilal je vitez Ahac. Kakor bi ga potegnili iz vode, tako je bil moker in žalostno so mu viseli dolgi brki, na prsni oklep. Na levo nogo je nekoliko šepal.

»Kje je... Alijana?« je izpregovorila grofinja z velikim naporom in si tiščala obe roke na burno utripajoče srce.

»Pomiri se, ljuba sestra! Alijana še nisimo našli. Nismo mogli.« Čutila je, kakor da jo je ošinilo nekaj ledenomrzlega po laseh, po tilniku in mozgu. Smrt-nobleda je slonela na klopi in nepremično gledala svojega brata z blaznim praznim izrazom najhujšega strahu. Vitez Ahac jo je motril ves zbežan; izprva je sumil, da je zblaznela.

»Kje je Majnard?« je prekinila Mila mučni molk. »Ali se mu je kaj pripetilo? Mi hočeš kaj prikrievati? Govori, govori!«

(Dalje prihodnjic.)

+

Krajevna organizacija SKS v St. Vidu nad Ljubljano javlja pretužno vest, da je njen zvesti član tovariš

Albert Vodnik

posestnik in gostilničar v Podutiku

dne 29. maja po dolgi, mučni bolezni previden s sv. zakramenti preminul. Pogreb preblagega pokojnika je bil v soboto dne 31. maja t. l. Svetila mu večna luč!

Prvovrstne kose

belo brušene in naravno sive 60 cm, 65 cm, 70 cm in brusne kamne nudi po najnižjih cenah

EKONOM

O. S. Z.

LJUBLJANA,
Kolodvorska ul. 7.

> SALONIT <

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah.

Dolgoletno jamstvo jamči za izborno kakovost. „SALONIT“ je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti kateri se uporablja širom cele Evrope. — Proračune, kataloge, cenike in navodila pošilja brezplačno: „Split“ d. d. za cement Portland, Ljubljana.

GUMI

za cepljenje trt

prodaja po najnižji ceni

EKONOM

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani

r. z. o. z.

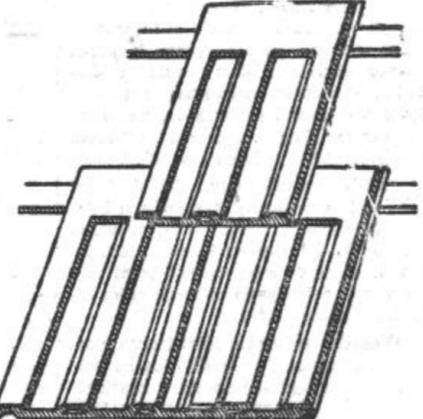
Kolodvorska ul. 7.

leseni podi s svislami, dobro ohranjeni, se prodajo 7. junija t. l. Lastnik Josip Javornik, — Žalna, pošta Višnja gora Dolenjsko.

Priporočamo trdko

Josip Petelnic,
Ljubljana,
Sv. Petra nasip št. 7
(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

Najcenejši nakup nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in ru-javega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt. Na veliko in malo.

Stalna zaloga zarezane (falč) navadne zidne opeke polovč in ziebniakov iz Karlovske tovarne glinene robe se nahaja pri

EKONOM osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani

r. z. o. z.

Kolodvorska ulica št. 7.

Pri vzgonskem odjemu znatno nižje cene franko postaja Ilovac (pri Karlovcu).

Zahtevajte cenike in vzorce!

Zahtevajte pri vseh trgovcih na deželi in kupujte manufakturno blago od stare leta 1885 ustanovljene tvrdke

CROBATH FRANC. KLANJ

d. z. o. z.

manufaktura na debelo in drobno.

Predno kupite drugje prepračate se znova o cenah in izbranih vzorcih prvovrstnih tovarn. — Trgovcem damo najmanjše količine po prvih cenah na debelo.

+

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo javlja pretr-sljivo vest, da je njega zvesti član gospod

Ivan Belle

kmetijski svetnik, ravnatelj drž. kmet. šole v St. Jurju ob J. Z., imejtelj III. reda Sv. Save, član in funkcionar številnih gospodarskih in prosvetnih organizacij

30. maja t. l. ob 14 uri na kliniki v Gradcu preminul. Pogreb blagopokojnika se je vršil v torek dne 3. junija ob 16. pop. od kmetijske šole v St. Jurju. Vrtemu svojemu tovarišu ohranimo trajen spomin! Ljubljana—Maribor, 31. majnika 1924.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG

D. D. V LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industr. podjetja in razpečava na debelo.

Inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15/II.

PORTLAND-cement

iz „Splita“

najboljše kakovosti in po najnižji ceni v zalogi pri

„EKONOM“

Kolodvorska ulica št. 7.

Za kakovost cementa prevzame tovarna popolno odgovornost.

Pozor! Veliko izbiro Pozor!

vsakovrstnega na novodošlega manufakturnega blaga; za moške in ženske, za mlade in odrasle nudi po čudovito nizkih cenah stara znana solidna trdka

R. MIKLAVC (pri Skofu)
Ljubljana.

Velika zaloga prešitih odev, svilenih rut, šerp itd. Na drobno — Na debelo!

Mamica, ki ljubi svojo deco, jo brani le z „META“ sladno kavo.

Oglašujte v „Kmet. listu“!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica: Din 50.000.000.—
Rezervni zakladi ca.: Din 10.000.000.—

Centrala: Ljubljana — Dunajska cesta
Podružnice: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Brzovjavni naslov: Banka Ljubljana.
Tel. št. v.: 261, 413, 502, 503 in 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

SINGER ŠIVALNI STROJI

Na celem svetu znani kot najboljši. Podružnice in zastopstvo v vseh mestih. Centrala za državo SHS Zagreb, Maruličeva ul. br. 5. I. kat. Filiala Ljubljana Selenburgova ul. št. 13, Maribor in Novomesto.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE: Maribor, Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 18.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzovjavl: Trgovska. Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE: Konjice, Meža-Dravograd